

БОДО  
ШЕФЕР

# ҒОЛИБЛИК ҚОНУНИЯТЛАРИ

- Ҳақиқат – ҳақиқат демакдир
- Пулга усталик билан ёндашинг
- Танкиддан чучиманг
- Ҳушёрликдаги қўрқувни  
ёнгинга урганинг
- Масъулиятни ўз  
зиммангизга олинг

**УЎК: 821.512.133**

**КБК: 88.3**

**Ш 51**

**Шефер, Бодо.**

**Ғолиблик қонуниятлари / Б.Шефер;**  
таржимонлар: Хайрулла Қосимов, Тохир Ҳакимов,  
Наргиза Анорбоева – Тошкент: Yurist-media markazi, 2015. -  
240 б.

Бу дафтарда сиз ҳаётда музаффар бўлиб яшаш, мақсад, интилиш, унга эришишдаги табиий ва сунъий ғовлар, уларни бартараф этиш қонунлари билан танишасиз.

Ҳаётда фаровон турмуш асосларини барпо қилиш ёки ношудлик орқасидан кашшоқ яшаш – шахсан ўзингизга боғлиқ эканлиги рухий-фалсафий тарзда содда баён этилади.

Кўлингиздаги бу китоб ҳаётда музаффар бўлишни хоҳлаганлар учун ёзилган.

Тақризчи ва масъул муҳаррир:  
**Гуландом Тоғаева,**  
филология фанлари номзоди

**ISBN 978-9943-4336-9-4**

© Ғолиблик қонуниятлари, Бодо Шефер.  
© “Yurist-media markazi” нашриёти, 2015 йил.

## МУАЛЛИФ МУҚАДДИМАСИ

Сиз ўзингизни қатта муваффақиятларга эриша оламан, деб ҳисоблайсизми? Сизнинг орзуларингиз юксак, аммо ҳаётда рўй берувчи турли сабабларга кўра, уни ҳали амалга ошира олганингиз йўқ. Эҳтимол, аллақачон турмуш синовлари деган тўсиқларга бошингизни уриб, пешонангизни ғурра қилишга улгургандирсиз?

Машҳур олим Эйнштейн: ҳар бир гўдакда даҳолик яширин, деган экан. Чиндан ҳам ҳар биримиз ҒОЛИБ бўлиш имконияти ва ҳуқуқига эгамиз.

Ҳозир эҳтимол, мени бир неча йиллар аввал қийнаган оғир ҳолатлар сизнинг ҳам бошингизни қотираётгандир. Ҳа, ўша йилларда ҳаётда ўз ўрнимни топишим учун маслаҳат берувчи ҳалол кишиларнинг кўмагига жуда ҳам муҳтож эдим. Бошқачароқ ифодаласам, менга “йўл кўрсатувчилар” зарур эди.

Ажойиб кунларнинг бирида мен ўз устозимга шундай дедим: “Сиз каби муваффақиятга эришиш йўлини билиш учун ҳамма нарсамни бағишлаган бўлардим”. Ҳаммаси шундан кейин бошланди. Устозим менинг сўзимга ҳайрон бўлган ҳолда мийиғида кулиб, оҳиста бош чайқади: “Мен бунга ишонмайман, Бодо”, деди. Мен ўйлаб, жиддий гапираётганимни айтиб, устозимни ишонтирдим. Шунда у: “Ундай бўлса, ҳар ҳафтада уч марта менинг ўқув машғулотларимда қатнашинг. Нимани эшитсангиз, ҳаммасини ёзиб олишга ҳаракат қилинг, мен нима десам, шуни бажаришга киришинг”, деди.

Аввалроқ муваффақият ва бахтга эришишнинг ўзим учун маъқул формуласини изладим. Афсуски, ҳаётда бундай тайёр формула йўқ экан.

Мени қийнаб турган муаммоларимни бартараф этишга ёрдам беришини сўраб, яна устозимга мурожаат қилдим. Аммо умидим пучга чикди. Устозим мураккаб ҳолатимни тартибга келтиришга кўмаклашиш ўрнига, менга ғолиблик қонуниятларини тушунтира бошлади.

Гарчанд, дастлаб гап нимада эканлигини яхши англай олмаган бўлсам-да, пировард натижада ҳаёт тажриба-синовларини ўзида мужассамлаштирган ибратли ҳикматларнинг маъносини тушуна бошладим.

Мен нафақат, айни дамда бошимни қотираётган жиддий масалалар ечимини топа бошладим, балки келажакда бажаришим зарур саналган вазифалар ва унинг оқибатларини ҳам яққол ҳис этадиган бўлдим.

Албатта, ҳозир ҳам жиддий, оғир ҳолатлар билан “тўкнашиб” тураман. Ана шундай кезларда “Бу масалага устозим қандай ёндашган бўларди”, дея ўзимга савол бераман. Ўз тасаввуримда устозимнинг самимий киёфасини ҳис этаман, овозини эшитгандай, мени кўллаб-қувватлаётган каби унинг маънавий далдасини яққол сезаман.

Ҳаётимда шундай пайтлар ҳам бўлганки, атрофим-дагилардан баъзилари тўғри ишимдан кир кидириб ҳаммани чалғитишга, шубҳа остига қўйишга ҳаракат қилишган. Бундай лаҳзаларда доимо устозимнинг куйидаги сўзларини қалбан такрорлайман: “Мени ташвишга соладиган бир нарса бор – кимдир бошқалар ишончига путур етказар экан, у катта бахтсизлик келтиради. У бошқаларнинг ютуқ ва толеини шубҳа остида қолдиради. Ёдингда тут: ҳеч кимга “Сен ҳаётда ҳеч нарсага эришолмайсан”, дейишга ҳақ-ҳуқуқ берилмаган. Ҳатто буни ўзи ҳақида ҳам сўзламаслиги лозим!”

Менимча, бундай меҳрибон устозга ҳаётда рўбарў келиш ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Шунинг учун ҳам ушбу китобни ёзишга қатъий жазм қилдим. Бу китобда муваффақият қозонишнинг барча тартиб-қоидалари, ишончли манбалардан ўтган тажриба-синовлари, устоз ўғитлари бир-бирини тўлдириб келади. Ҳа, ҳаммаси вақт синовларидан ўтиб, ҳақиқат мақомига етишган ҳаётбахш лавҳалардир. Улардан баъзилари кўпчиликка таниш бўлиши мумкин. Биз қачонлардир билган, эшитган, кўллаган нарсаларимиз унутулиб

кетгач, бирдан бугун ёдимизга келиб колиши ҳам ҳар ҳолда ҳайратомуз туюлади.

Сиз бу китобни мутолаа қилар экансиз, уч нарсага дуч келасиз.

Биринчиси шуки, ушбу қонунларни ўқиётиб, баъзилари иккинчисига қарама-қарши бўлиб қолаётгандай туюлиши мумкин. Кимдир буни бошқача тушуниб, танқид қилишга киришиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Йўқ, асло ҳукмга шошилманг. Барчасининг ўз ўрни, вазифаси, йўналиши мавжуд. Ҳа, унутманг, Ғолиблик қонуниятлари бизни бошқара бошлар экан, у бошдан-оёқ зид тенгламалардан иборатлигини билиб оламиз.

Иккинчиси, китобда сиз қайтариқ-такрор жумлаларни учратишингиз мумкин. Бу услуб билан мен айрим қонунларнинг ички боғланишларига эътиборингизни тортишга ҳаракат қилганман.

Учинчиси, сиз Ғолиблик қонунлари асосида ҳар доим ҳам яшаш осон эмаслигини тушуниб оласиз. Аммо аслида, сиз жуда ҳам керакли куч-қувватга эгасиз. Онгли фаолият доимо юкорилаб боришингизга имкон беради. Сиз истаган вақтингизда ҳаётингизда туб бурилиш ясай оласиз. У сизнинг аниқ ва катъий ҳаракатингизга, яшаш тарзингизга боғлиқ. Тўғри, талаблар ҳаммага ҳам ёқавермайди. Кимдир кескин қўл силташи ҳам мумкин. Баъзилар бу ишда ўз вақтларини совураётгандай ҳис қилишса ҳам, ажаб эмас! Бундай вазиятларда баъзилар ўзини оклаш учун ҳар хил баҳоналар излашга тушишади.

Мен бир нарсага жуда-жуда ишонаман. Сиз “Ғолиблик қонуниятлари”ни ўқир экансиз, ҳаётда ўз порлоқ мавқеингизга, албатта, эришасиз.

Ҳаётингизни ранг-баранг ибратли воқеалар билан безатинг. Қандай инсон ва ким бўлишни орзу қилгансиз, ҳаётда ўз орзунгиздагидек яшашга интилинг!

*Чин юракдан сизга омад тилаб,*

**Бодо Шефер.**

## БИРИНЧИ ҚОНУН

### ҚАРОР – ДИЛ АМРИ

Айтишларича, кичкинагина жилга бепоён чўлга қадар окиб борибди. Шунда у ғойибдан: “Хавотирланмай оқишни давом эттир”, деган овоз эшитибди. Аммо оқишни давом эттириш жилғага хатарли туюлибди. Негаки, нотаниш ва номаълум қақраб ётган ерда оқиш имкони йўқолиб бораётганидан кўркиб кетибди. Ахир, унинг бирдан-бир орзуси тўлиб-тошиб, мароқли яшаш эди. Таваккал қилиб йўлга тушиб, ҳаётида ниманидир ўзгартирмоқчи бўлганида, куриб-қовжираб қолиш даҳшати пайдо бўлганди. Аммо ғойибона товуш уни яна оқишга ундарди: “Агар оқишга қарор қилмасанг, ҳеч қачон сен ўзингни нималарга қодир эканлигингни билолмайсан. Сен шунга амин бўлгинки, янги ҳаётинг ўзгача – фараҳбахш кечади. Хотиржам ҳолда яна оқишда давом эт”.

Жилға руҳланиб, ўз йўлини давом эттирди. Унга осон бўлмади. Сахро кун сайин қизиб, жилға сувлари буғланиб кетди. Ҳавога буғланиб кўтарилган жилганинг ҳар бир томчи суви булутга айланди. Шамол булутни бир неча кун сахро узра ҳар гомон сурди. Ва... бир куни булут денгиз тепасига етиб келди-да, шаррос ёмғир ёғди.

Жилганинг ҳаёти ўзи кутганидан-да ортиқ гўзал тус олди. Жилганинг ёмғирга айланиб, денгиз оғушига қўшилган сувлари қудратли тўлкинларда мавж урар экан, табассум-ла шивирлади: “Ҳаётим неча бор ўзгарган бўлса ҳам эндиликда ўз орзуимга эришдим”.

\* \* \*

Бирор ишни таваккал қилган ҳолда бошлаш учун бир тўхтамга келиш ҳаммага ҳам осон эмас. Сабаби, бизни номаълум, ҳис этиб бўлмайдиган нарсанинг ваҳимаси чўчилади. Ахир, шундай қилинадиган бўлса, кўп нарса ўзгариб кетади. Яъни ўзимиз униб-ўсган жойдан

бутунлай кўчиб кетиш ҳам осонмас. Кўни-кўшни, кадрдон дўстлар, танишлар... Энг катта ўзгариш эса ўз бошингизга тушади. Мана шу ҳиссиёт кишини безовта қилади. Аввалги эски ҳолат – даражани саклаб қолиш керакми ёки янги жойда янгича яшаш, ишлашни шакллантириш лозимми? Уни танлаш ўзингизга ҳавола. Ёдингизда бўлсин: ҳар қандай иш, ўсиш ва ўзгариш сиз бир тўхтама-қарорга келганингиздан сўнг бошланади.

Инсон ўзи кўникиб қолган шарт-шароит, муҳит билан ўралашиб қолса, ҳар қандай ўзгариш, тўкнашувлардан безиллаб туради. Шунинг учун ҳам ўзини безовта қилувчи ҳар хил таклифлардан нари тутаяди. Аслида эса сизнинг янги қадамингиз ўсиш, ўзгариш учун бир имкониятни пайдо қилади. Ҳа, яна такрорлайман – бу сиз учун янги ва катта имконият бўлиб қолади.

### Таёқнинг икки томони

Ҳар қандай қарор қабул қилинганидан сўнг унинг маъқул ва ноқулай томонлари мавжуд. “Қарор” сўзи “воз кечиш” сўзи билан ёнма-ён ҳаракатга тушади. Эътибор беринг: Сиз узил-кесил бир қарорга келар экансиз, мақсад сари жиддий қадам ташлашга аҳд қилган бўласиз. Ана шу буюк мақсадга етиш учун эса сизга шу пайтгача яқин бўлиб қолган анча-мунча нарсаларингиздан воз кечишингизга тўғри келади. Бу табиий ҳол. Бусиз ҳаракатларингизда самара сезилмайди. Депсиниш пайдо бўлади. Ҳа, онгли равишда сиз олдинги имтиёз ва имкониятларингиздан воз кечишга – “хайрлашиш”га мажбурсиз.

Демак, ҳар қандай қатъий қарор ўтмиш ва келажак ўртасида узил-кесил танловга эга бўлишингизни тақозо этади. Фикр-мулоҳазаларга аҳамият берар экансиз, янги қадамдан кўра ҳозирча сиз эгаллаб турган мавқе ва имкониятлар билан қаноатланиш ҳаммасидан кўра қулай ва осон кўриниши мумкин. Афсуски, бунда сиз барча

янги имкониятларингизни барбод этган бўласиз. Бу сизнинг келажак ҳақидаги орзуларингизни янада орқага суриши, масофалар узоклашиб кетиши мумкин. Аҳд-нияти қатъий киши эса ўтмишга хотима ясаб, келажак сари ишонч билан қадам ташлайди.

Аввалги имкониятларингизни маҳкам ушлаган ҳолда янгисини олға силжита олмайсиз. Ўзингизнинг “садоқатли”, “эски” кўникмаларингиздан воз кечиб кучкуватингизни янги ҳаёт сари бахш этинг.

Айтинг, Сиз қай бирини танлайсиз? “Имтиёзли” ўтмишингизними ёки фаровон ҳаёт имкониятиними? Бунинг аниқ жавобини фақатгина Сиз биласиз, холос. Сизга аниқ-равшан бўлиб турибдики, янги ўзгаришлар, алмашинувлар арафасидасиз. Яна такрорлайман: ҳар қандай ўзгаришлар узил-кесил қарор қабул қилинганидан сўнг бошланади. Албатта, нималардандир қатъий бош тортишингизга тўғри келади. Бунинг учун қатъий ва матонат талаб этилади. Ахир, ҳар қандай нарсанинг ҳам икки томони бор: масалан, таёк, танга, медаль...

### **Беқарорлик – ўсиш эмас, чўкиш**

Африкада маймунларни қандай овлашларини биласизми? Овчи бор-йўғи диаметри олти сантиметрча келадиган дарахт қавагига товук тухумидек тошни гўё яшириб кўяди. Маймунлар табиатидаги ўта қизиқувчанлик ва ғафлат бу ишда қўл келади. Буни кузатиб турган маймун, овчи жўрттага яшириниши билан кавакка қўл солиб, тошни чиқариб олишга берилиб кетади. Кавакнинг оғзи торлиги туфайли тошни тортиб олиш осонмас. Шу лаҳзада овчи келиб, маймунни қопга солади. Ваҳоланки, маймун тошни кўйиб юбориб, қўлини кавакдан яшин тезлигида олса, қочиб кетиши мумкин. Йўқ, бундай қилишга маймуннинг қайсар табиати “йўл” бермайди. Кавакдаги ушлаган нарсасини олиб кўриши, “билиши” шартдек гўё!



Хўш, бу билан нима демоқчимиз? Гап шундаки, биз кўпинча ўзимиз ўрганиб қолган, кўникиб кетган ўтмишдаги фаолиятимизга сал шамол тегишидан чўчиймиз. Ундан воз кечиб, янгроқ, кулайроқ, самаралироқ, гўзалроқ ҳаётга кадам ташлашга журъатимиз суст тортади. Маймун тошни кўйиб юборса, нажот топарди-ю, аммо кўйиб юбормайди. Биз ҳам ўзимиз ўрганиб қолган шароит ва баъзи “имтиёз”лардан воз кечолмай тараққиётимизга тескари ўгириламиз. Юзма-юз бўлишга юрак дов бермайди. Нега ўтмишдан ўзимизни ёки кўлни тошдан халос қилмаймиз? Шундай кезларда қаршимизда муҳим масала пайдо бўлади: биз киммиз, нимани хоҳлаймиз? Нимага эришмоқчимиз?

Америка Қўшма Штатлари тараққиётида муҳим бурилиш ясаган буюк ислоҳотчи Теодор Рузвельт шундай деган экан: “Ҳаётда қувонч ва қайғуни, ғалаба ёхуд мағлубиятни ҳис этмайдиганлар билан мураса қилиб яшагандан кўра, минг бор муваффақиятсизликка, кулфатга дучор бўлса ҳам буюк мақсадлар сари интилиш, музаффарлик маррасига жасорат тулпорини тик солиб яшаш завқлироқдир”.

Ғолиблар ҳеч қачон рўй берган ноқулай вазият билан боғланиб қолмайдилар. Сабаби маълум: рўй берган фожиянинг олдини энди олиб бўлмайди. Унга ўралашиб қолиш фаолиятни орқага тортади, мусибатни оғирлаштиради, холос.

Ҳа, ҳар қандай ноқулай вазиятда қолиб кетгандан кўра, ундан чиқиб кетиш йўлидаги таваккалчилик манфаатлироқдир. Европада яшовчилар учун очлик қашшоқлик эмас, ўзига хос ички тозаланиш, танага дам беришнинг бир кўриниши ҳисобланади.

Шуни унутмангки, сиз олиб бораётган ўйинда қатъий қоида бор: ютқазмаслик. Лекин ютқазмиш аламини тортмаган – ютиш завқини ҳам ҳис этолмайди. Яъни ўйинда ютиш ҳам, ютқазмиш ҳам, табиий. Буларсиз ғалаба эҳтимолини тасаввур қилиш қийин.



**Lituz.com**

**To'liq qismini  
Shu tugmani  
bosish orqali  
sotib oling!**